

Sygn. akt IV U 841/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

13 kwietnia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 13 kwietnia 2021 roku w Sieradzu

odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 10 listopada 2020 r. Nr (...)

w sprawie T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o zwrot renty rodzinnej

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 841/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 10.11.2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że T. K. pobrał nienależnie świadczenia za okres od 1.05.2019 – 30.09.2020 w łącznej kwocie 12607,30zł. z tytułu renty rodzinnej, zobowiązując w/w do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.05.2019 – 30.09.2020 w kwocie należności głównej 12607,30zł., ponieważ postanowieniem Sądu z 24.05.2019r., została ograniczona władza rodzicielska T. K. i małoletni syn M. K. został umieszczony w rodzinie zastępczej.

W odwołaniu od powyższej decyzji w/w wskazywał, że nie pobrał fizycznie świadczenia w kwocie 12607,30zł., ponieważ był tylko formalnie uprawniony. Argumentował, że od października 2017r. świadczenia wpływają na konto małoletniego syna, a dysponentami środków jest rodzina zastępcza, która od 1.05.2019r., po przejęciu opieki nad małoletnim M. K. nie powiadomiła ZUS o zaistniałej sytuacji. W oświadczeniu, które wpłynęło do sprawy 22.03.2021r. T. K. podał, że jego zobowiązanie do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia powinno wynosić nie 12607,30zł., a stanowić 5% pobranych świadczeń, bowiem syn M. K. posiadał prawo do świadczeń z tytułu renty rodzinnej w wysokości 85% przypadającej na jedną osobę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29.01.2016r., T. K. złożył w ZUS wniosek o rentę rodzinną dla siebie i syna M.. Decyzją z 23.02.2016r. organ rentowy przyznał T. K. ur. (...) oraz M. K., ur. (...) rentę rodzinną od 24.12.2016r., tj. od dnia śmierci żony. Świadczenie

było przekazywane na rachunek bankowy wskazany przez opiekuna – ojca T. K. (**decyzja k. 33, wniosek k. 1 - 8/akta ZUS**).

Przed Sądem Rejonowym w Łasku III Wydział Rodzinny i Nieletnich, toczyło się z urzędu z udziałem T. K., C. S. i J. S., postępowanie w przedmiocie władzy rodzicielskiej nad małoletnim M. K.. Postanowieniem z 19.02.2019r. w sprawie III Nsm 69/19, Sąd Rejonowy w Łasku udzielił zabezpieczenia na czas trwania postępowania poprzez umieszczenie małoletniego M. K. ur. (...) w rodzinie zastępczej spokrewnionej C. i J. S., wyłączając przedstawicielstwo ustawowe rodzica biologicznego w sprawach dot. leczenia małoletniego upoważniając rodzinę zastępczą do podejmowania wszelkich decyzji w tym zakresie. Na rozprawie wyznaczonej na 24.05.2019r., był obecny T. K., i złożył oświadczenie o wyrażeniu zgody na ograniczenie jego władzy rodzicielskiej nad synem, poprzez umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej C. i J. S. . Prawomocnym postanowieniem z 24.05.2019r. Sąd Rejonowy w Łasku III Wydział Rodzinny i Nieletnich ograniczył władzę rodzicielską T. K. nad jego małoletnim synem M. K. ur. (...) w Ł. przez umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej u C. i J. S. zam. w P. przy ul (...), ustalając, że miejscem za mieszkania małoletniego będzie każdorazowo miejsce zamieszkania rodziny zastępczej w osobach C. i J. S. (**adnotacja w protokole protokół k. 103, postanowienie k. 17, 106/akta III Nsm 69/19**).

W dniu 11.09.2020r., do ZUS wpłynęło pismo C. i J. S. o dokonanie zmiany sposobu wypłaty renty oraz liczby osób uprawnionych do świadczenia. Do pisma zostały dołączone dwa postanowienia SR w Łasku (**k. 70 – 72/akta ZUS**).

Decyzją z 19.10.2020r., ZUS z urzędu wstrzymał T. K. wypłatę renty rodzinnej od 1.09.2020r., tj. od najbliższego terminu płatności świadczenia (**decyzja k. 75 – 76/akta ZUS**).

Decyzją z 10.11.2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że T. K. pobrał nienależnie świadczenia za okres od 1.05.2019 – 30.09.2020 w łącznej kwocie 12607,30zł. z tytułu renty rodzinnej, zobowiązując w/w do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1.05.2019 – 30.09.2020 w kwocie należności głównej 12607,30zł., ponieważ postanowieniem Sądu z 24.05.2019r., została ograniczona władza rodzicielska T. K. i małoletni syn M. K. został umieszczony w rodzinie zastępczej (**decyzja k. 78/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym oraz akt III Nsm 69/19.

Sąd Okręgowy zważył:

Z uwagi na to, że postępowanie dowodowe w całości zostało przeprowadzone w oparciu o dokumenty, zawarte w aktach organu rentowego, aktach III Nsm 69/19, stosownie do art. 15zszs2 ustawy z 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568 i 695), w brzmieniu, określonym ustawą z dnia 14 maja 2020r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U.2020.875), zaistniały przesłanki do wydania w sprawie wyroku na posiedzeniu niejawnym.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z przepisu art. 138 ust. 1 i 2 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2020.53), art. 84 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2020.266), osoba, która nienależnie pobrała świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Za nienależnie pobrane świadczenia uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia oraz 3) świadczenia wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej, niż wskazana w decyzji tego organu.

Jak wynika z przepisu art. 73 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy emerytalno - rentowej, renta rodzinna wynosi: dla jednej osoby uprawnionej - 85% świadczenia, które przysługiwałyby zmarłemu; dla dwóch osób uprawnionych - 90% świadczenia, które przysługiwałyby zmarłemu.

Spór w sprawie sprowadzał się do oceny, czy organ rentowy miał podstawy do żądania od T. K. zwrotu świadczenia z tytułu renty rodzinnej za okres od 1.05.2019 – 30.09.2020 w łącznej kwocie 12607,30zł. Odwołujący wywodził, że nie pobrał fizycznie świadczenia w kwocie 12607,30zł., ponieważ był tylko formalnie uprawniony, a dysponentami środków z tytułu renty jest od 1.05.2019r., rodzina zastępcza, która przejęła opiekę nad małoletnim M. K.. Wskazywał także, że zobowiązanie do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia powinno wynosić nie 12607,30zł., a 5% pobranych świadczeń, bowiem syn M. K. posiadał prawo do świadczeń z tytułu renty rodzinnej w wysokości 85%.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja odpowiada prawu. Wbrew twierdzeniom odwołującego, T. K. nie był jedynie formalnym dysponentem środków z tytułu renty rodzinnej, jako opiekun małoletniego syna, bowiem we wniosku o rentę rodzinną dla siebie i syna, wskazał numer swojego rachunku bankowego, do wpłaty swojego świadczenia, jak i małoletniego syna. Zauważyć należy, w dniu 24.05.2019r., uczestnik postępowania – T. K. był obecny na posiedzeniu Sądu Rejonowego w Łasku, na którym zapadło postanowienie, mocą którego Sąd orzekł o ograniczeniu władzy rodzicielskiej T. K. nad jego małoletnim synem przez umieszczenie małoletniego w spokrewnionej rodzinie zastępczej u dziadków – C. i J. S.. Co więcej, T. K. wyraził zgodę na ograniczenie jego władzy rodzicielskiej, nie odwoływał się od wydanego postanowienia z 24 maja 2019r. Skoro zatem od maja 2019r., została ograniczona władza rodzicielska T. K. nad jego małoletnim synem, czego T. K. nie zakwestionował, a środki z tytułu renty wpływały na rachunek bankowy odwołującego, to należało uznać, że T. K. nienależnie pobrał świadczenia za okres od 1.05.2019 – 30.09.2020 i jest zobowiązany do ich zwrotu w kwocie wynikającej z decyzji. Wbrew twierdzeniom odwołującego, ograniczenie wysokości zwrotu świadczenia jedynie do 5% nie znajduje uzasadnienia w cyt. przepisie art. 73.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc, orzeczono jak w sentencji.